

Umhverfis-, orku og loftslagsráðuneyti
Borgartúni 26
105 Reykjavík

Sent í samráðsgátt

Reykjavík, 21. október 2024

Efni: Stuðningslán til rekstraraðila í Grindavík vegna jarðhræringa á Reykjanesskaga, mál nr. S-215/2024

Samtök atvinnulífsins (hér eftir „SA“ eða „**Samtökin**“) hafa tekið til umsagnar mál nr. S-215/2024, Stuðningslán til rekstraraðila í Grindavík vegna jarðhræringa á Reykjanesskaga sem birt var í samráðsgátt stjórnvalda 16. október 2024. Með frumvarpinu er lagt til að ríkissjóður ábyrgist 90% af fjárhæð stuðningslána til minni rekstraraðila í Grindavík sem hafa orðið fyrir tekjufalli vegna jarðhræringa á Reykjanesskaga. Stuðningslán geta að hámarki numið 50 milljónum króna og skulu bera vexti sem eru jafnháir vöxtum af sjö daga bundnum innlánnum hjá Seðlabanka Íslands. Endurgreiða skal stuðningslán með jöfnum greiðslum síðustu 36 mánuði lánstímans, en lánstíminn er að hámarki 72 mánuðir. Samkvæmt frumvarpinu skal rekstraraðila einungis vera heimilt að nýta lánið til að standa undir rekstrarkostnaði eða til að byggja upp starfsemi á nýjum stað. Rekstraraðilar þurfa að uppfylla nánar tilgreind skilyrði til þess að eiga rétt á stuðningsláni, sbr. 4. gr. frumvarpsdraganna.

Líkt og rakið er í greinargerð með frumvarpsdrögunum hafa jarðhræringar á svæðinu leitt til þess að fjölmörg fyrirtæki í Grindavík hafa orðið fyrir verulegum fjárhagserfiðleikum og án frekari aðgerða er líklegt að mörg fyrirtæki þurfi að hætta starfsemi sinni með tilheyrandi neikvæðum áhrifum á atvinnulíf og samfélagið í heild. Jafnframt ríkir enn óvissa um hve lengi jarðhræringar og eldgos munu standa yfir í og við Grindavík og hve mikil og langvarandi áhrif þeirra verða á byggð og atvinnustarfsemi. Sú óvissa eykur útlánaáhættu og getur dregið úr útlánavilja lánastofnanna til fyrirtækja í Grindavík.

Samtök atvinnulífsins hafa tekið saman umsagnir um hinar ýmsu stuðningsaðgerðir vegna náttúruhamfara í Grindavíkurbæ, sbr. t.a.m. umsögn samtakanna frá 6. júní 2024 um breytingu á ýmsum lögum um framhald á stuðningsaðgerðum vegna náttúruhamfara í Grindavíkurbæ, 1130 mál. Hafa samtökin almennt stutt þær aðgerðir sem þar hafa verið kynntar og talið mikilvægt að draga úr þeirri óvissu sem ríkir meðal launafólks og fyrirtækja í Grindavík.

Líkt og rakið er í greinargerð með frumvarpsdrögunum er markmið frumvarpsins að veita tímabundna fjárhagslega aðstoð í formi lána til rekstraraðila til að viðhalda starfsemi og uppbyggingu á svæðinu. Heildarfjárhæð stuðningslána getur að hámarki numið 1,2 milljörðum króna samkvæmt greinargerð með frumvarpinu en þegar sambærilegt úrræði var í boði fyrir rekstraraðila á tímum heimsfaraldurs vegna kórónaveiru voru stuðningslán veitt fyrir 36% af mögulegri heildarfjárhæð. Þá fellur aðeins kostnaður á ríkissjóð ef fyrirtæki standa ekki skilum á stuðningslánum. Eru áhrif á ríkissjóð því takmörkuð.

Stuðningslán kunna hins vegar að reynast fyrirtækjum á svæðinu mikilvæg og leiða til þess að þeim verði unnt að viðhalda atvinnustarfsemi eða eftir atvikum að byggja upp starfsemi á

nýjum stað. Samtökin styðja því frumvarpið og mæla með því að það verði samþykkt sem lög frá Alþingi.

Virðingarfyllst,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

Sigurður Helgason, lögmaður